

pres-kliping · press-clipping

NOVINSKA DOKUMENTACIJA

NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE

PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

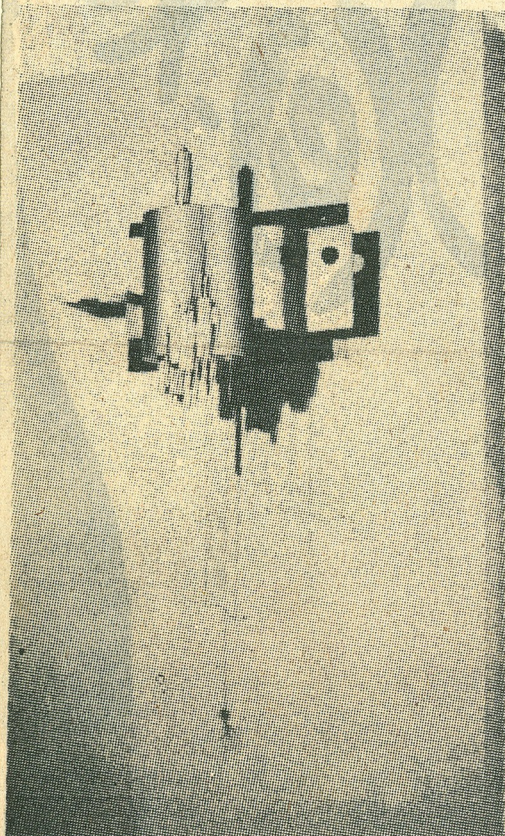
Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95,
Tel. 621-578 — Žiro račun — Current Account: 608-1-1572-1

Isečak iz lista

Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

24 III. 1971

Тома Шијаковиќ: Мусандра (Од изложбата во Париз)

НИЕ НА ПАРИСКАТА ИЗЛОЖБА

МАКЕДОНСКИТЕ УМЕТНИЦИ ВО „ГРАН ПАЛЕ“

Париз, март

Девет експонати на деветмина современи уметници, дела на седуммина сликари и двајца скулптори во никој случај не можат целосно да информираат за уметничкото создавање во Македонија. Но, застапеноста на современите македонски уметници на париската изложба ако ја посматраме, пред сè, како афирмација за одделни автори, тогаш овој ликовен настан, секако, е мошне значаен за некои од нив.

Не навлегувајќи во тоа дали бројно доволно сме застапени, дали и во која мерка е направена неправда спрема неприсутните уметници од Македонија, може да се каже дека и изложените експонати не се вистински одраз на создавањето на одделни автори.

Пред сè, збор е за претставниците на најстарата генерација на нашата современа уметност, за застапеноста на Лазар Личеноски и Никола Мартиноски. Првиот е претставен со еден „Пејсаж од Елбасан“ (1934) и се има впечаток како намерно да е избрано едно негово дело кое не го прикажува вистинскиот Личеноски, познат по своите галички бачила, охридски долапи, крајбрежни пејсажи и други карактеристични теми од македонското поднебје. Мартиноски исто така, е застапен

со еден свој „Автопортрет“ (1930) од Галеријата „МARTИНОСКИ“ во Крушево, кој навистина е карактеристичен за неговиот конструктивистички период, но не и за она негово создавање по кое секој од нас го препознава и го запомнува овој уметник.

Сликарите Кондовски, Калчевски, Перчинков, Шијаковиќ и Наумовски и скулпторите Хаџи Бошков и Грабуловски, веруваме, дека лично немаат причина а да не бидат задоволни од експонатите со кои се застапени во Париз. Тоа, главно, се нивни најнови дела и за изложбата се позајмени или од авторите, или од Музејот на современата уметност во Скопје.

Ако е збор за незадоволство, тогаш Кондовски напoлно е во право ако е незадоволен од тоа како е „пласиран“ неговиот „Полиптих“ во „Гран Пале“. Овој експонат се наоѓа од задната страна на еден параван, пред самиот излез од изложбените простории. На „Полиптихот“ не му е дадено соодветно место на неговата ликовна вредност. Барем во почетокот на изложбата, сликата на Кондовски беше најзабележана и од критичарите. За ова дело веќе пишувахе париски „Монд“ и го вброји меѓу модерните икони.

ЗА СИСТЕМАТИЧЕН ПРИОД

Неоспорно е дека во нашето општество има низа појави, ексцеси и чудни ситуации, во сепак нашиот период кон нив мора да биде систематичен, трезвен и одмерен.

Би било најлошо она што би можело да се случи ако некој форум би почнал да се меша во такви прашања со законски и вонсистемски мерки.

Д-р Ернест Петрич, член на Извршниот совет на Словенија
(Во Собранието на Словенија по повод филмот „Црвено класје“)

Но, ни се чини најголема неправда како кон македонските така и кон други уметници е направена во коментарот на каталогот за уметноста на нашиот век. (Сите текстови се пишувани од југословенски автори). Барем во француското издание не се споменува — освен Личеноски и Мартиноски — ниеден од другите седуммина македонски уметници. Наедно, во текстот се споменуваат редица имиња кои не се застапени на изложбата.

Наивниот сликар Вангел Наумовски моментно во Париз е застапен на две изложби: во „Гран Пале“ и во „Мона Лиза“. На првата изложба се наоѓа неговата слика „Самуиловиот дворец“, позајмена од Галеријата во Шид, а во познатата париска галерија „Мона Лиза“, каде минатата година самостојно излагаше со голем успех, овојпат на изложбата „Наивни уметници од Југославија“ е претставен со две слики.

Ристо Кузмановски